

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Сафаров Фируз Холназарович дар мавзӯи «Трематодозҳои бештар паҳншудаи чорвои калон ва хурди шохдор дар Тоҷикистони Марказӣ ва Ҷанубӣ», барои дифоъ дар шӯрои диссертатсионии БД.КOA-039, барои дарёфти дараҷаи илмии номзоди илмҳои ветеринарӣ аз рӯи ихтисоси 02.03.11 - паразитология пешниҳод шудааст

Мубрамии мавзӯ: Солҳои охир таҳқиқот оид ба эпизоотология, табобат ва пешгирии трематодозҳои чорвои калон ва хурди шохдор хеле кам шуд, ки ин аҳамияти омӯзиши таркиб ва зичии навъҳои асосии трематодахоро дар организми чорвои калон ва хурди шохдори гурӯҳҳои синну соли гуногун дар давраҳои гуногуни сол ва дар минтақаҳои гуногуни табию иқлимии Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян мекунад.

Ҳамин тариқ, омӯзиши фауна, эпизоотология, биология, экология, таҳхис, пешгирӣ, муолиҷа ва дарёфти чораҳои муфиди мубориза бар зидди трематодахо ва трематодозҳои бештар паҳншудаи чорвои калон ва хурди шохдор дар минтақаҳои гуногуни Тоҷикистони Марказию Ҷанубӣ мавзӯи мубрами назариявӣ амалии соҳаи байторӣ ба ҳисоб меравад.

Ҳаминро қайд кардан ба маврид аст, ки мавзӯи интиҳобкардаи Ф.Х. Сафаров «Трематодозҳои бештар паҳншудаи чорвои калон ва хурди шохдор дар Тоҷикистони Марказӣ ва Ҷанубӣ», аз ҷиҳати илмию амалӣ мубрам буда, дар тараққиёти чорводорӣ чарогоҳӣ сахми арзанда хоҳад гузошт.

Навгонии илмӣ. Аввалин маротиба дар шароити Тоҷикистон фауна ва паҳншавии трематодахои чорвои калон ва хурди шохдор дар минтақаҳои гуногун ба таври дақиқ омӯхта шуда, дараҷаи сироятёбии чорвои калон ва хурди шохдор аз трематодахо вобаста ба синну сол, фасли сол, инчунин моно- ва полисироятёбӣ ошкор карда шудааст. Зичии нармбаданҳо - соҳибони мобайнии трематодахо дар чарогоҳҳои Тоҷикистони Ҷанубӣ муайян карда шуда, бори аввал дар ҷумҳурӣ дар шароити озмоишгоҳӣ биологияи барангезандаи фассиолёз (*Fasciola hepatica*) бо мавҷудияти нармбаданҳо омӯхта шуд.

Ҳамчунин самаранокии як қатор маводҳои зиддигичҷавии истеҳсоли ширкатҳои ватанию хориҷӣ дар шароити чорвопарварӣ чарогоҳӣ муайян ва ба чорводорон тавсия карда шудаанд, аз аҳамияти амалии кор гувоҳӣ медиҳанд.

Аҳамияти назариявӣ ва амалии таҳқиқот. Вазъи эпизоотии трематодозҳои чорвои калон ва хурди шохдор дар шароити Тоҷикистони Марказӣ ва Ҷанубӣ вобаста аст аз синну сол ва мавсими сол ба таври муфассал омӯхта шуда, дар асоси таҳқиқоти гузаронидашуда пешниҳодҳои амалӣ ва дастурамали методӣ оид ба «Муолиҷа ва пешгирии гелминтозҳои кавшақунандагон» таҳия карда шуд, ки онро Хадамоти назорати давлатии

байтории Вазорати кишоварзии Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ ва ба чорводорон тавсия намудааст.

ХУЛОСА

Аз таҳлили ҳамаҷонибаи мазмун ва муҳтавои диссертатсияи Сафаров Фируз Холназарович ба хулосае омадан мумкин аст, ки дар маҷмӯъ рисола натиҷаи таҳқиқоти чандинсола ва мустақилона анҷомёфтаи илмӣ аст ва сазовори баҳои мусбат мебошад.

Аз ҷиҳати аҳамияти илмию амалӣ диссертатсияи Сафаров Фируз Холназарович дар мавзуи «Трематодозҳои бештар паҳншудаи чорвои калон ва хурди шохдор дар Тоҷикистони Марказӣ ва Ҷанубӣ», ба талаботҳои Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгӯӣ мебошад ва муаллифи он аз руи ихтисоси 02.03.11 - паразитология сазовори дараҷаи илмии номзади илмҳои ветеринарӣ мебошад.

Сардори раёсати назорати байторӣ
ва зотпарварии Кумитаи бехатарии
озуқаворӣ назди Ҳукумати
Ҷумҳурии Тоҷикистон

Андамов И. Ш..

Кумитаи бехатарии озуқаворӣ назди
Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон,
Сурога: 734001, ш. Душанбе к. Техрон 21.
Тел: (+998) 918 88 16 46;
E-mail: aismoil@inbox.ru;

Имзои И. Ш. Андамовро тасдиқ мекунам.
Сардори шӯбаи таъминоти ҳуқуқӣ ва кадрҳои
Кумитаи бехатарии озуқаворӣ назди
Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон

Раҳмонализода Б.

19.09.2024

